

5 ta' Ottubru, 1964.

Imhalled:

L-Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Edward Vincenti Kind versus Carmelo Abdilla et.

Kambjali — Hakkik — Firma tat-Traent —

Data ta' l-Infrazzjoni — Art. 236 tal-Kodici tal-Kummerċ.
Bhala regola, il-firma tat-traent jew emittent tal-kambjali tiġi meqjuda in kalde tad-dikjarazzjoni kambjarja fil-fażi anterjuri, bla-konfessjoni u sugġell tat-test ta' l-istess kambjali; imma l-kambjali mhix invalidata billi dik il-firma tiġi mqiegħda f'pożi iehor fl-istess kambjali, meta jirritulta li giet miktuba wara d-dikjarazzjoni kambjarja, u meta jirritulta mingħajr ambigwità minn hawn t-traenti jew emittenti tal-kambjali.

*Lungus irrevolu għall-kambjali l-att u l-kambjali tkun niegşa mid-
data ta' l-iskadenza ta'ha, dar in-nuqqas ijjib li d-debitu huwa
pagabili immedjatement, imma ma jimportax in-nullita tal-kam-
bjali.*

Il-Qorti. — Rat l-att ta' c-ittazzjoni li bih l-attur talab
li l-konvenuti jigu solidalmen kundannati jhallsu lifu s-som-
ma ta' £333. 10. 0, bilanc minnhom dovut mis-somma ta'
£528, import ta' kambjali minnhom accettata u skaduta fit-2
ta' Dicembru 1953, skond l-art. 236 u 229 tal-Kodiċi Kumu-
merjali; liema somma ta' £333. 10. 0 irrappreżenta l-bilanc
tal-prezz ta' karrozza awtomobili "Austin", li l-konvenuti
obligaw ruhhom li jhallsu. Bl-imghax mit-2 ta' Dicembru
1953 u bl-ispejjeż, kompriżi dawk ta' l-ittra ufficjali tal-25 ta'
Marzu 1954:

Omissis;

Ikkunsidrat:

Illu l-kambjali tikkonsisti fi-obligazzjoni ta' xi hadd, im-
sejjah traent, jew emittenti, li jgieghel li jhallas, jew ihallas,
fl-xi hadd iehor, imsejjah prenditur, somma determinata lill-
possessor ta' l-istess kambjali fi-iskadenza. Tant fi-ewwel,
kemm fit-tieni każ, tis-sejjah kambjali, u wkoll ittra ta' kam-
bju; fit-tieni każ tista' tis-sejjah anki "pagherò cambiario"
jew "vaglia cambiario". Il-kambjali, għaldaqshekk, tista'
tigi redatta u konċepita f'zewg forum; min jemettiha jista'
jobligar ruhu li jhallas huwa stess, personalment, u allura
l-kambjali tkun kambjali proprja, jew, kif digà ughad,
"vaglia cambiario" jew "pagherò cambiario"; imma tista'
tindika terza persuna bhala dik li għandha thallas, u lil min
l-emittent jagħti l-ordni biex ihallas u allura l-kambjali tkun
kambjali impropria, u jgħidulha "tratta", għaliex tigi miġ-
buda fuq hadd iehor. F'din il-kambjali jipparteċipaw tliet
persuni, traent, trattarju, prenditur; fi-ohra jipparteċipaw
zewg persuni biss, għaliex f'dik l-ohra l-emittent jassumi li
jemettiha u li jaċċettaha, u jaċċettaha fi-istess hin li jemet-
tiha:

Illu fil-każ prezenti, kif jirrizulta biżżejjed dar mill-istess
kambjali, u kif l-istess konvenuti jirrikonozzu, trattasi ta'
"pagherò cambiario", fejn l-emittenti, u kwindi wkoll l-ac-

ċettanti, huma l-konvenuti, u l-huma ta' dawn uddher fuq l-istess "pagherò cambiario":

Illi, però, il-firma tal-konvenuti mhux qiegħda in kalċi ad-dikjarazzjoni kan-ġarja fil-faċċata anterjuri, fejn, bħala regola, tiġi miktuba l-firma mit-traenti u mill-emittenti bħala konferma u sùġġell tat-test tagħha. Il-firma tal-konvenuti ġie miktuba fuq il-kambjali, iva, però mhux in kalċi tat-test tagħha, imma traversament fin-naba tax-xellug. Dana, però, ma jinvalidahex, għaliex, għalkemm ir-regola hija dik fuq indikata, jiġifieri li l-firma tat-traent u ta' l-emittent tiġi mqiegħda fil-fini tal-kambjali, iżda l-kambjali tibqa' valida anki jekk il-firma tiġi miktuba f'post iehor fil-istess kambjali, meta jirriżulta li ġiet miktuba wara d-dikjarazzjoni kambjarja, u meta jirriżulta mingħajr ambigwià min hu t-traenti jew l-emittenti. Jikteb a propositu Vivante:— "Questa ubieazione non è necessaria, purchè risulti senza ambiguità chi è il traente o l'emittente" (Vol. III. pag. 280, no. 1079). U ta' l-istess fehma huwa Supino, li, wara li eżamina sewwa l-kwistjoni, ikkonkluda b'dawn il-kliem:— "Insomma, mentre di regola la sottoscrizione deve essere posta in fine della cambiale, ogniqualevolta, trovandosi in altro luogo, risulti tuttavia che è stata apposta dopo la dichiarazione cambiaria, si ha da ritenere valida" (Cod. di Commercio Commentato, V. pag. 60, 49);

Illi fil-każ preżenti jidher ċar illi l-firma tal-konvenuti hija distinta mill-kontest, u għandha karattru ta' konferma ta' l-obbligazzjoni, u li, non ostanti li ġiet miktuba fil-ġenb, għandha l-valur li turi r-riżoluzzjoni definitiva ta' l-emissjoni tal-kambjali. Għaldaqshekk hija valida:

Ikkunsidrat:

Illi l-kambjali in kwistjoni ma tindikax il-jum ta' l-iskadenza tagħha. Dana, skond l-opinjoni ta' xi skritturi, imissu jinporta n-nullià tagħha, għaliex jirritjenu illi l-massima "quod sine die debetur statim debetur" ma tiswiex għad-dritt kambjarju. Oġrajn, invece, jirritjenu illi mhux il-każ li wiehed jiddistingwi l-indikazzjoni ta' l-iskadenza fil-kambjali minn dik f'kull kostituzzjoni ta' debitu oħra, u li r-regola ġenerali illi, meta jonqos it-terminu, id-debitu huwa pagabili

immedjatament, għandha tiġi applikata għall-kambjali. Hekk hi ja d-dispożizzjoni tal-liġi tagħna (art. 236 Kodiċi tal-Kummerċ) ;

Likkunsidrat fil-meritu ;

Illu mix-xhieda miġjuba jirriżulta illi l-bilanċ reklammat mill-attur għadu ma thallasx, u li l-kambjali giet preżentata għall-ħlas f'Diċembru ta' l-1953 ;

Għall-motivi ptnessi ;

Tirrespingi l-eċċezzjoni tan-nullità tal-kambjali, u tiddeċidi adeżivament għall-istanza ; bl-ispejjeż kontra l-konvenuti.
